

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 3P/157/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419202629
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8419202629.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú F., bytom P. zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov - matky S., bytom P., a otca X., bytom H. o návrhu matku na úpravu rodičovských práv a povinností, takto

r o z h o d o l :

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/3/2016 - 38 z 05. 10. 2017 v časti zverenia maloletej F. tak, že zveruje maloletú F., do osobnej starostlivosti matky S..

II. Matka je oprávnená zastupovať maloletú F. v bežných veciach a spravovať jej majetok.

III. Otec X., je povinný prispievať na výživu maloletej F. za obdobie od 27. 08. 2019 do 31. 03. 2020 sumou 130 eur mesačne a za obdobie od 01. 04. 2020 do budúcnosti sumou 170 eur mesačne, vždy do 30. dňa toho-ktorého mesiaca k rukám matky od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Dĺžné výživné za obdobie od podania návrhu od 27. 08. 2019 do 31. 05. 2021 vo výške 1 194,80 eur p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 30 eur mesačne, počnúc mesiacom júl 2021, spolu s bežným výživným, k rukám matky mal. dieťaťa až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok.

V. V prevyšujúcej časti návrh matky v časti výživného z a m i e t a .

VI. Styk otca s maloletým dieťaťom neupravuje.

VII. Žiaden z účastníkov nemá p r á v o na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka podala dňa 27. 05. 2019 na tunajší súd návrh, ktorým žiadala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 05. 10. 2017, č. k. 5P/3/2016 - 38, a zveril maloletú dcéru do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne k rukám matky.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletej boli naposledy upravené rozsudkom zo dňa 05. 10. 2017, ktorým bola maloletá na čas po rozvoде zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí ju budú zastupovať a spravovať jej majetok. Výživné súd neurčil. Určil, že dieťa bude striedavo v týždenných intervaloch u oboch rodičov s tým, že si ju budú odovzdávať vždy v pondelok o 18.00 h v byte matky. Matka i otec sú povinní v stanovenú hodinu dieťa odovzdať resp. prevziať druhému partnerovi. V súčasnej dobe sa však striedavá starostlivosť nerealizuje už viac ako rok a pol, a to z dôvodu, že otec maloletej nejaví o stretávanie s maloletou ani o starostlivosť o ňu záujem. Keďže sa striedavá starostlivosť dlhodobo nerealizuje, žiadala, aby súd zveril maloletú F. do

jej osobnej starostlivosti. Nakoľko v poslednom rozhodnutí vzhľadom na striedavú starostlivosť nebolo určené výživné, žiadala, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 200 eur.

3. Súd vo veci uznesením zo dňa 24. 09. 2019, č. k. 3P/57/2019 - 17, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otca maloletého dieťaťa X. zaviazal prispievať na výživu maloletej F., sumou 100 eur mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 10. 2019.

4. Otec vo svojom vyjadrení uviedol, že vzhľadom na pandémiu v roku 2020 nemal žiaden príjem, preto s navrhovanou výškou výživného nesúhlasil a navrhol výživné v sume 70 eur mesačne. Predložil rozpis svojich výdavkov. Zároveň súhlasil so zverením maloletej dcéry do osobnej starostlivosti matky, avšak nesúhlasil s tým, že by sa s dcérou nemal vôbec stretávať. Okrem výživného na mal. F., platí aj výživné pre druhú dcéru T. v sume 100 eur mesačne, a to rovnako na základe neodkladného opatrenia.

5. Navrhovateľka vo svojich vyjadreniach uviedla, že v súčasnej dobe je zamestnaná v CDR T. s čistým príjmom 812 eur a prídavkom na deti v sume 24 eur. V období od augusta 2019 do januára 2020 bola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie a jej príjmom bola dávka v hmotnej núdzi. Výdavky spojené s bývaním, benzínom a ostatnými bežnými výdavkami sú v sume 370 eur. Pokiaľ ide o výdavky na maloletú, tak strava je vo výške 200 eur mesačne, školské potreby 30 eur, krúžky v sume 15 eur, ošatenie a hygienické potreby 100 eur mesačne, zdravotná starostlivosť 30 eur, vreckové 40 eur mesačne. Zároveň spoločne s ňou žije a aj dospelý syn účastníkov konania, na ktorého má mesačné náklady v sume 200 eur mesačne. Otec si vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére plní, nezaplatil len jeden mesiac, a to november 2020, avšak povinnosť si plní mesiac pozadu. Dobrovoľne dcére žiadnou sumou neprispieva, ani sa žiadnym spôsobom nepodieľa na výchove maloletej, a to ani v prípade narodenín, menín maloletej, Vianoc. Ani maloletá sa s otcom nestretáva, nekontaktuje ho.

6. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení súhlasil s návrhom matky na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, nakoľko aktuálne rozhodnutie sa nerealizuje.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnila navrhovateľka, otec, právny zástupca otca, kolízny opatrovník.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom otca, výsluchom právneho zástupcu otca, výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä návrhom, rozsudkom OS Kežmarok č. k. 5P/3/2016 - 38 z 05. 10. 2017, uznesením OS Kežmarok o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 3P/157/2019 - 17 z 24. 09. 2019, čiastočným výpisom z LV č. XXXX, LV č. XXXX, odpoveďami na lustrácie účastníkov v registri SP, vyjadrením matky, výplatnými páskami matky, dokladmi predloženými otcom - PPD (úhrada VZP, a. s., potvrdenie o úverovej zmluve v Slovenskej sporiteľni, a. s., rozsudok OS Kežmarok sp. zn. 3P/192/2018 z 11. 02. 2019, daňové priznanie za rok 2019, nájomná zmluva z 25. 05. 2020), vyjadrením otca, správou ÚPSVaR Kežmarok z prešetrovania pomerov z 26. 11. 2020, rozsudkom OS Kežmarok sp. zn. 9T/3/2018 z 03. 09. 2020, odpoveďou ÚPSVaR Kežmarok, oddelenia služieb občana, z 23. 02. 2021, potvrdením o evidovaní matky v evidencii uchádzačov o zamestnanie, odpoveďou matky na výzvu súdu, výplatnými páskami matky z obdobia 9/2020 - 01/2021, platobnými príkazmi na výplatu dávok matke, daňovým priznaním otca za rok 2020, zápisnicou o pojednávaní z 11. 05. 2021, pracovnou zmluvou otca.

9. Navrhovateľka vo svojej výpovedi na pojednávaní spočiatku uviedla, že žiada výživné na maloletú dcéru v sume 250 eur mesačne, a to z dôvodu, že dcéra nastupuje na strednú školu, zároveň jej bežné výdavky sú vysoké. Zároveň trvala na tom, aby bola dcéra zverená do jej osobnej starostlivosti a aby sa styk maloletej s otcom neupravoval. Pokiaľ ide o výdavky rodiny a maloletej, tak doposiaľ mala výdavky spojené so školou v sume do 50 eur, pričom do tejto sumy boli započítané výdavky na školské učebnice, školské pomôcky, výlety a tanečný krúžok. V posledný rok sa maloletá stravovala iba doma, preto mesačné výdavky na stravu maloletej sú vo výške 200 eur mesačne. Ďalej má výdavky na ošatenie, hygienické potreby v sume 100 eur mesačne. Maloletá má vyššie výdavky v súvislosti so zubárskymi ošetrovaniami a zároveň maloletá má predkus, teda potrebuje strojček na zuby, s čím sú spojené ďalšie vyššie výdavky. Maloletá od 01. 09. 2021 nastupuje na strednú školu, pričom sa rozhodla pre strednú školu v Kežmarku, kde bude mať výdavky na prax, oblečenie, potreby na prax a cestovné výdavky (20 eur mesačne). Ďalej má výdavky na bývanie v sume 300 eur mesačne a odpad v sume 75 eur

ročne. Daň z nehnuteľnosti platí otec. Jej aktuálny mesačný príjem je v sume 980 eur mesačne. Otec si vyživovaciu povinnosť neplnil pravidelne, ku dňu pojednávania mal dlh za dva mesiace, a to november 2020 a apríl 2021. Výživné platí pozadu, poslať to poštou v posledný deň v mesiaci, teda to príde až v nový mesiac. Dobrovoľne dcére neprispieva žiadnou sumou. Okrem toho platí hypotéku na dom, ktorú už v súčasnej dobe splatila a prekryla iným úverom. Otec maloletých platil túto hypotéku v sume 80 eur mesačne do konca februára - marca 2020. Okrem toho od septembra 2020 prestal platiť aj výživné na syna, ktoré platil v sume 100 eur mesačne. Teda o tieto dve položky sa otcovi znížili výdavky. Poukázala tiež na skutočnosť, že na tunajšom súde sa medzi totožnými účastníkmi vedie aj konanie o vyporiadanie BSM, kde jej ponúkol za jej podiel sumu 58 000 eur v hotovosti, ktoré jej vyplatí do 30 dní, teda aj z toho vyplýva, že otec disponuje finančnými prostriedkami.

10. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že súhlasí so zverením maloletej do osobne starostlivosti matky, styk neupraviť, avšak s výškou výživného nesúhlasil. Navrhol sumu 150 eur, avšak nie od podania návrhu, ale od právoplatnosti rozsudku. Ďalej uviedol, že v roku 2020 mal nízky príjem, lebo bola pandémia, ročne vyšlo 4 500 eur. V súčasnej dobe je od mája 2021 zamestnaný ako pomocný údržbár vo VIP klube. Zatiaľ odtiaľ príjem nemal. Zatiaľ si živnosť prerušil. Zamestnaný je na neurčitý čas, no je v skúšobnej dobe 3 mesiace. Podľa zmluvy má minimálnu mzdu. V roku 2020 sa mu podarilo nájsť pomimo aj nejakú brigádu, mal príjem 500 eur mesačne. Platil zdravotné odvody vo výške 70 eur, hypotéku 80 eur mesačne, pričom hypotéku platil aj v čase, keď už v tom dome nebyval. Je pravda, že od februára - marca 2020 platí hypotéku matka. Jeho výdavky sú, na bývanie platí 120 eur mesačne, čo je polovica z celkovej sumy 240 eur mesačne. Na stravu má mesačný výdavok 500 eur, a to pre celú trojčlennú rodinu. Dcére T. platí škôlku po 50 eur mesačne. A tiež má voči T. súdom určené výživné v sume 100 eur. Tento mesiac apríl 2021 nezaplatil výživné, ale včera tento dlh uhradil. Možno prehliadol november 2020, ale aj to vyrovná. Ďalej má výdavky na lieky v sume 30 eur mesačne, ako živnostník platil iba mesačné odvody do zdravotnej poisťovne, do sociálnej splátky neplatil. Miesto výkonu jeho súčasnej práce je v Poprade a Spišskej Novej Vsi. Od zamestnávateľa nemá firemné auto. Momentálne nevlastní žiadne auto, tak má mesačné výdavky na cestovné v sume 40 eur. V spoločnej domácnosti žije s priateľkou pani L.. Ona je zamestnaná, teraz na dohodu. Príjem ešte nemala, nakoľko pracuje len krátko. V závere navrhol výživné v sume 150 eur od dnešného dňa, nie od podania návrhu.

11. Právny zástupca otca vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že nakoľko k dnešnému dňu došlo k podstatnej zmene pomerov na strane povinného, a to ubudnutím výdajov, navrhol výživné, počnúc mesiacom máj 2021, na sumu 150 eur mesačne s tým, že od podania návrhu do dnešného dňa žiadame ponechať výživné v pôvodnej výške 100 eur. Mal za to, že suma 150 eur, ktorú navrhli, je dostatočná pre oprávnené potreby dieťaťa, prihliadnuc na to, že matka okrem toho poberá prídavok na dieťa, daňový bonus na dieťa. Nesúhlasil, aby bolo výživné určené od podania návrhu, ale maximálne buď počnúc mesiacom jún 2021, eventuálne od mesiaca, kedy došlo k zmene pomerov na strane otca, a teda od času, keď si prestal plniť vyživovaciu povinnosť voči plnoletému T.. Mal za to, že možnosti a schopnosti otca v čase podania návrhu vzhľadom na vyživovaciu povinnosť, ktorú mal voči 3 deťom, neumožňovali dôvodnosť zvýšenia výživného alebo zvýšenia v takej sume a je potrebné zohľadniť, že prípadné neplnenie vyživovacej povinnosti má za následok trestnoprávnu zodpovednosť, preto bol toho názoru, že v čase podania návrhu neboli odôvodnené možnosti a schopnosti otca plniť výživné.

12. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi na pojednávaní navrhol striedavú starostlivosť zrušiť, nakoľko sa nerealizuje. Maloletá sa vie sama dohodnúť na stretávaníach s otcom. Pokiaľ ide o výšku výživného, navrhol sumu 180 eur mesačne, nakoľko otec si aj v minulosti vedel privyrobiť ako murár. Zároveň maloletá ide na strednú školu, teda na vyšší stupeň, s čím sú spojené vyššie výdavky. Poukázal na skutočnosť, že otec na mladšiu dcéru, ktorá má 3 roky platí rovnako sumu výživného ako na dcéru, ktorá má skoro 15 rokov, pričom potreby oboch sú aj vzhľadom vek diametrálne odlišné.

13. Podľa správy ÚPSVaR KK o prešetrení pomerov má dcéra u matky vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý vývoj a vývin. Maloletá sa aktuálne s otcom nestretáva. V domácnosti s matkou a dcérou žije aj plnoletý syn. Matka je momentálne zamestnaná v CDR T. s príjmom v súčasnej dobe 980 eur.

14. Podľa pracovnej zmluvy je otec od 13. 04. 2021 zamestnaný v spol. L., s.r.o. Pracovný pomer bol uzatvorený na dobu neurčitú, mesačný príjem v hrubom bol dohodnutý na sumu 630 eur mesačne. Do 12. 07. 2021 je otec v skúšobnej dobe.

15. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/3/2016 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 05. 10. 2017, č. k. 5P/3/2016 - 38, súd rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí. Mal. T. I. zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Zveril mal. F. na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí ju budú zastupovať a spravovať jej majetok. Výživné súd neurčil. Dieťa bude striedavo v týždenných intervaloch u oboch rodičov s tým, že si ju budú odovzdávať vždy v pondelok o 18.00 h v byte matky. Matka i otec sú povinní v stanovenú hodinu dieťa odovzdať, resp. prevziať druhému partnerovi. Súd zaviazal otca X. I., nar. XX. XX. XXXX prispievať na výživu mal. T., nar. X.X. XX. XXXX sumou 150 eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk navrhovateľky - matky od právoplatnosti rozsudku o rozvode do budúcnosti. Styk otca s mal. T., nar. XX. XX. XXXX neupravil. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Na základe späťvzatia návrhu synom, súd uznesením zo dňa 11. 05. 2021 konanie zastavil.

16. Podľa potvrdenia o príjme matky za obdobie od septembra 2020 do januára 2021 a tiež podľa lustrácie v registri SP za obdobie 7/2020 - 4/2021, odkedy je matka zamestnaná v CDR T. bol priemerný mesačný zárobok 950 eur mesačne vrátane rodinných prídavkov a daňového bonusu.

17. Podľa daňového priznania otca za rok 2019 mal otec príjmy 5 571,70 eur a výdavky 4 110,02 eur a podľa daňového priznania za rok 2020 mal otec príjmy 3 971 eur a výdavky 3 324,79 eur. Zároveň však samotný otec uviedol, že si privyrábal brigádami a mal mesačný príjem v sume 500 eur mesačne.

18. Nevyhnutné výdavky maloletej v súčasnej dobe pozostávajú z výdavkov na školské potreby 50 eur, na stravu cca. 150 eur, hygienické potreby a ošatenie cca. 70 eur, kredit 16 eur. Maloletá má zvýšené výdavky na zubára a v budúcnosti bude potrebovať strojček na zuby.

19. Plnoletý syn v konaní, kde si on voči otcovi uplatňoval výživné zobral návrh späť a konanie bolo zastavené. Zároveň uviedol, že si našiel prácu a tiež, že od septembra 2020 si otec voči nemu prestal plniť vyživovaciu povinnosť.

20. Príjem otca je v čistom okolo 550 eur. Okrem vyživovacej povinnosti voči mal. F. má ešte vyživovaciu povinnosť voči mal. T. (3 roky) v sume 100 eur. Má výdavky na cestovanie 40 eur mesačne, bývanie 120 eur, lieky 30 eur, stravu a škôlku pre maloletú v sume 50 eur mesačne.

21. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- úroveň starostlivosti o dieťa,
- bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine; Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine; plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine; obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine ; výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine; pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine; Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine; dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Predmetom tohto konania bol jednak návrh na zmenu v časti zverenia maloletej dcéry do starostlivosti matky, pričom všetci účastníci s týmto návrhom súhlasili, v tejto časti návrh nebol sporný, preto súd zmenil rozsudok OS KK zo dňa 05. 10. 2017 a zveril maloletú dcéru do osobnej starostlivosti matky, nakoľko mal za preukázané, že striedavá osobná starostlivosť sa už dlhodobo nerealizuje. Rovnako došlo aj súladu ohľadne úpravy styku otca s maloletou, obaja rodičia i kolízny opatrovník nežiadali styk upraviť, preto súd styk otca s maloletou neupravil.

24. Sporným bol len nárok na určenie výživného, nakoľko matka žiadala sumu 200 eur mesačne otec navrhoval sumu 150 eur a od mesiaca jún 2021, nie od podania návrhu. Matka maloletej podaný návrh odôvodňovala skutočnosťou, že maloletá toho času končí základnú školu a od nového školského roka už bude študentkou strednej školy v Kežmarku. Zároveň nemá žiaden príjem, pričom jej náklady spojené so štúdiom ako i náklady živobytie vzrástli. Má v podstate len bežné výdavky, no aj tie sa vekom zvyšujú a vyšší výdavok je spojený s návštevami zubára a zubným strojčekom. Tak ako to vyplýva z ustanovenia § 62 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou a táto trvá až do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Súd poukazuje na skutočnosť, že povinnosťou súdu rozhodujúceho o zmene rozhodnutia je vždy skúmať zmenu pomerov, ktorá nastala medzi účastníkmi od posledného rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle ustálenej súdnej praxe súdov je i plynutie času (v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti), pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Ďalej zmenou je i trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa a pod. Zároveň však súdu v žiadnom prípade neprislúcha hodnotiť, či

pôvodne určené výživné bolo primerané, lebo v takomto prípade by dochádzalo k neprípustnej reparácii, už právoplatného rozhodnutia.

26. Pre správne určenie rozsahu vyživovacej povinnosti je dôležité vyhodnotenie zákonných kritérií, a to sú schopnosti a možnosti, majetkové pomery oboch rodičov, ich životná úroveň, osobná starostlivosť o dieťa a vyhodnotenie miery osobnej starostlivosti, vyhodnotenie výdajov rodičov, zhodnotenie oprávnenosti týchto výdajov. Pri povinnom rodičovi vyhodnotí jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, prípadne aj otázku jeho možného zárobku, ak sa vzdá výhodnejšieho zamestnania alebo majetkové prospechu, prípadne, ak berie na seba povinný rodič neoprávnené riziká. Taktiež osobnú starostlivosť matky a tieto plnenia nemateriálnej povahy je potrebné pričítať matke na plnenie vyživovacej povinnosti a premietnuť ich do pomeru, v akom by sa rodičia mali podieľať na úhrade výdajov maloletých, ktoré sú oprávnenými.

27. Pri hodnotení výdajov maloletého dieťaťa je potrebné zhodnotiť jeho potreby ako potreby základné, potom potreby, ktoré súvisia s aktivitami, záujmami, potrebami vyššieho vzdelania. Pri každých výdajoch maloletých detí, alebo oprávnených osôb je potrebné mať za to, že základné náklady, ktoré súvisia s ošatením, obuvou, hygienickými potrebami, nákupom drogérie a kozmetiky, nemusia byť exaktne preukázané. Tie sú teda považované za nejaké základné nevyhnutné.

28. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že výživné pre maloletú bolo určené len uznesením o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 24. 09. 2019, č. k. 3P/157/2019 - 17, ktorým bola otcovi uložená povinnosť platiť na maloletú dcéru sumu 100 eur mesačne. Súd určil výživné bez vykonania dokazovania, nakoľko bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Neodkladné opatrenie má len dočasný charakter a platí do času, kým nie je rozhodnuté vo veci samej. Vo veci samej bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom zo dňa 05. 10. 2017, kedy bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a preto súd výživné neurčoval. Teda od poslednej úpravy uplynuli 3, resp. 4 roky, zároveň však súd rozhodol o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, preto je potrebné upraviť vyživovaciu otca voči maloletej,

29. Maloletá toho času končí 9. ročník ZŠ a v septembri nastupuje na strednú školu v Kežmarku. S tým jej vzniknú cestovné výdavky v sume 30 eur mesačne. Jedná sa o odbornú školu, takže bude mať výdavky spojené s pomôckami na prax, v prvom ročníku jej vzniknú aj vyššie výdavky pri nástupe do školy. Ďalej má výdavky so stravou súd považuje za adekvátne výdavky v sume 150 - 170 eur mesačne. Potom bežné výdavky na ošatenie, hygienické výdavky v sume 80 eur.

30. Ďalej súd mal za preukázané, že maloletá dcéra toho času nie je schopná sama sa živiť, pretože ešte študuje, nemá žiaden príjem. Súd zdôrazňuje, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú rodičia (matka i otec), pričom platí, že súd individuálne skúma možnosti, schopnosti a majetkové pomery, životnú úroveň, počet a výšku iných vyživovacích povinností každého z rodičov, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa a starostlivosťou o dieťa a starostlivosťou o domácnosť, ktorej členom je dieťa.

31. Súd skúmal osobné a majetkové pomery oboch rodičov. Maloletá dcéra bola zverená do osobnej starostlivosti matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, osobnú starostlivosť tak zabezpečuje matka. Príjem matky je momentálne vo výške 980 eur vrátane rodinných prídavkov a daňového bonusu. Mesačné náklady na bývanie sú v sume 300 eur a splátka hypotéky. Mesačné náklady na stravu má navrhovateľka pre ňu a syna sú v sume 400 eur mesačne.. Ďalej má už len bežné výdavky so zabezpečením ošatenia, hygienických potrieb, cestovných výdavkov pre seba a plnoletého syna.

32. Pokiaľ ide o príjem otca, tak z výpovede otca vyplynulo, že v čase podania návrhu podnikal a jeho priemerný zárobok bol 500 eur mesačne a privyrobil si aj brigádami. Od apríla 2021 je zamestnaný na trvalý pracovný pomer s mesačným čistým zárobkom 550 eur. Živnosť prerušil. Do februára - marca 2020 platil hypotéku 80 eur mesačne a do augusta 2020 platil výživné na syna v sume 100 eur mesačne. Tieto dva výdavky už v súčasnej dobe nemá. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť v sume 100 eur mesačne voči mal. T.B..

Pokiaľ ide o jeho, tak výdavky spojené s bývaním sú v sume 120 eur. Na stravu pre 3-člennú rodinu minie mesačne okolo 500 eur. Na lieky minie mesačne 30 eur. Platí tiež škôlku na mal. T. v sume 50 eur

mesačne. Pokiaľ ide o tvrdenia matky, že má peniaze, nakoľko ju chce jednorázovo vyplatiť v konaní o vyporiadanie BSM, tak tieto peniaze si musel požičať od známych a bude ich splácať im. Teda úver z banky síce nemá, ale bude splácať pôžičky. Momentálne nie je ani vlastníkom motorového vozidla. Ďalej má bežné výdavky spojené s oblečením, hygienickými potrebami, výdavkami na voľnočasové aktivity rodiny.

33. Otec sa s maloletou v súčasnej dobe nestretáva. Ako milujúci rodič by mal vyvinúť maximálnu snahu k tomu, aby svojmu synovi mohol poskytovať primerané výživné zodpovedajúce ich potrebám, pokiaľ s ním nežije v spoločnej domácnosti a osobne sa o neho nestará. Súd poukazuje na to, že cieľom výživného je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa, preto každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu. Zároveň výživné je prednostná pohľadávka a cieľom výživného je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa, preto každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na svoje potreby. Súd preto rozhodol o určení výživného, pričom zoberal na zreteľ, že v období od podania návrhu, t. j. od 27. 08. 2019 do kedy platil hypotéku t. j. do 31. 03. 2020, mal aj výdavok na nehnuteľnosť, v ktorej žila matka s deťmi, preto súd zohľadnil tento výdavok a za obdobie od podania návrhu do 31. 03. 2020 a za toto obdobie určil výživné v sume 130 eur mesačne. Následne od 01. 04. 2020 do budúca určil výživné na sumu 170 eur, nakoľko odpadol otcovi výdavok na splátku hypotéky a od septembra 2020 otcovi odpadol aj výdavok na výživné na syna v sume 100 eur. Súd mal za preukázané, že je v možnostiach otca platiť takto určené výživné, nakoľko aj z otcom predložených príjmov a výdavkov vyplýva, že jeho výdavky sú vyššie ako deklarované príjmy, čo vzbudzuje dojem, že má aj iné zdroje príjmu. Taktiež súd prihliadal aj na skutočnosť, že otec v inom konaní ponúkol matke za vyporiadanie BSM sumu 58 000 eur v hotovosti, čo je nemalá suma a ktorú bude musieť tiež splácať, čím sa mu ešte navýši výdavková časť.

V prevyšujúcej časti návrh matky ohľadne zvýšenia výživného zamietol, nakoľko súd prihliadal aj na aktuálny príjem otca a jeho výdavky.

Zároveň súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že zmenou pomerov je i samotné plynutie času, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa. V tomto prípade došlo k uplynutiu 4 rokov od posledného rozhodnutia, mal. F. končí ZŠ. Taktiež súd poukazuje na skutočnosť, že základné náklady, ktoré súvisia s ošatením, obuvou, hygienickými potrebami, nákupom drogerie a kozmetiky, nemusia byť exaktne preukázané. Tie sú teda považované za nejaké základné nevyhnutné. Rovnako súd prihliadol aj na to, že osobnú starostlivosť maloletej zabezpečuje výlučne matka, nakoľko otec sa s dcérou nestretáva a teda osobnú starostlivosť matky a tieto plnenia nemateriálnej povahy pripočítal matke na plnenie vyživovacej povinnosti. Okrem výživného dobrovoľne inou sumou neprispieva.

34. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré v konaní zistil, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o maloleté dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa. Medzi odôvodnené potreby dieťaťa sa pritom radia jednak potreby základné, medzi ktoré patrí napr. stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdavky, cestovné do školy, pomerná časť nákladov na bývanie, náklady na zdravotnícku starostlivosť, ako aj potreby v širšej miere prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka, ako sú napr. kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, prázdninové pobyty, to všetko primerané veku. U detí útlejšieho veku sú to aj všetky predmety stimulujúce ich fyzický a mentálny rozvoj (napr. hračky). Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, t. j. vekom, zdravotným stavom, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, počtom vyživovacích povinností, u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou pracovnej aktivity, kvalitou práce a schopnosťou uplatniť sa v konkurencii, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

35. Otec žiadal, aby výživné nebolo priznané od podania návrhu, ale od teraz resp. od mesiaca jún 2021. Dôvodil to nízkym príjmom a vysokými výdavkami. Súd však vychádzal z § 77 ods. 1 druhá veta, podľa ktorej výživné možno však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Teda zákon jednoznačne určuje od kedy najskôr možno priznať výživné, preto súd v súlade s týmto ustanovením a tiež s poukazom na záujem dieťaťa a jeho návrh, kedy žiadalo priznať výživné od podania návrhu, priznal výživné od podania návrhu, nakoľko mal za preukázané, že od vtedy malo nárok na výživné v určenej výške.

36. Súd priznal výživné od 27. 08. 2019, teda podania návrhu na súd. Zároveň súd vypočítal otcovi aj dlžné výživné u mal. F. za obdobie od 27. 08. 2019 do 31. 05. 2021 v celkovej sume 1 194,80 eur. Vychádzal pri tom zo zvýšenia výživného o 30 eur mesačne za obdobie od 27. 08. 2019 do 31. 03. 2020, t. j. pomerná časť za mesiac august 2019 (5 dní) v sume 4,80 eur a 7 x 30, čo spolu predstavuje čiastku 214,80 eur a za obdobie od 01. 04. 2020 do 31. 05. 2021 vychádzal zo zvýšenia o 70 eur mesačne, t. j. 14 x 70 eur, čo predstavuje sumu 980 eur. Vzhľadom na výšku dlžného výživného na bežné výživné, ktoré celkovo činí čiastku 1194,80 eur, platobné schopnosti otca, ako aj súčasné pomery matky, povolil splatenie dlžného výživného na bežné výživné pre mal. F. formou mesačných splátok vo výške 30 eur, a to pod hrozbou straty splátok, počnúc mesiacom júl 2021, spolu s bežným výživným. Zároveň vzhľadom na finančné možnosti otca, súd mal za to, že takto umožnené splatenie dlžného výživného formou splátok nijako neohrozí zabezpečovanie základných potrieb otca.

37. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo

veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňaznej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.